

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi jätelain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan jätelakia muutettavaksi pakkauksista ja pakkausjätteistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 94/62/EY panemiseksi täytäntöön Suomen lainsäädännössä. Ehdotetut muutokset ovat tarpeen myös muissa tapauksissa, joissa tuotteen tuottajalle annetaan jätehuoltovastuuta. Samalla ehdotetaan jätelakia muutettavaksi eräiden siinä havaittujen puutteiden poistamiseksi.

Keskeisellä lainmuutoksella tehtäisiin mahdolliseksi jätehuollon tuottajavastuun siirtäminen rekisteröidylle tuottajien muodostamalle yhteisölle. Tuottajalle ja muullekin jätehuoltovelvolliselle voitaisiin määrätä myös velvollisuus osallistua jätehuoltoon koskevaan neuvontaan, tiedotukseen ja valistukseen. Kiinteistön haltija ja muu jätteen haltija

ja voitaisiin velvoittaa osallistumaan tuotteen tuottajan järjestämään jätehuoltoon. Kunnan oikeutta ottaa järjestämäänsä jätteenkuljetukseen taikka järjestämäänsä jätteen hyödyntämiseen tai käsittelyyn muita jätteitä kuin asumisessa syntyviä ja siihen rinnastettavia jätteitä rajoitettaisiin.

Ympäristöministeriön ja Suomen ympäristökeskuksen toimivaltaa lisättäisiin tuottajan jätehuoltovastuun seurannan ja valvonnan parantamiseksi sekä edellä mainitun direktiivin panemiseksi täytäntöön Suomessa. Suomen ympäristökeskus voisi periä maksuja seurantatietojen käsittelystä.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

1.1. Järjestetty jätteenkuljetus sekä kunnan järjestämä jätteen hyödyntäminen ja käsittely

Järjestetty jätteenkuljetus koskee jätelain (1072/1993) mukaan asumisessa syntyvää jätettä sekä siihen ominaisuudeltaan, koostumukseltaan ja määrältään rinnastettavaa teollisuus-, palvelu- ja muussa toiminnassa syntyvää jätettä. Pakkausjäte kuuluu laatunsa puolesta eräin poikkeuksin järjestetyn jätteenkuljetuksen piiriin. Järjestetty jätteenkuljetus ei koske jätteen haltijan toiminnassa syntyvää asuinkiinteistöön verrattuna suurehkoa määrää pakkausjätettä. Kunta voi kuitenkin nykyisen lain mukaan ottaa järjestämäänsä jätteenkuljetukseen tällaisen jätteen kuljetuksen. Järjestetty jätteenkuljetus on suurimmassa osassa kuntia kuitenkin järjestetty sopimusperusteisena siten, että jätteen haltija tekee kuljetussopimuksen suoraan kuljetuksen suorittajan kanssa. Tällöin kun-

nalla ei ole oikeutta laajentaa järjestettyyn jätteenkuljetukseen liitettävien piiriä.

Kunnan on jätelain mukaan järjestettävä myös järjestetyn jätteenkuljetuksen piiriin kuuluvan muun kuin ongelmajätteen hyödyntäminen tai käsittely. Osa pakkausjätteestä kuuluu näihin jätteisiin. Kunta voi lain mukaan järjestää muunkin jätteen hyödyntämisen tai käsittelyn. Käytännössä kunnat ovat ottaneet vastaan käsiteltäväkseen myös tällaisia jätteitä, mutta tiedossa ei ole tapauksia, joissa kunnat olisivat vastoin jätteen haltijan tahtoa määränneet kunnan järjestämään jätteen hyödyntämiseen muita kuin hyödyntämiseen nimenomaan lain mukaan kuuluvia jätteitä.

1.2 Valtioneuvoston yleiset määräykset jätehuollon järjestämisestä koskevien säännösten täytäntöönpanosta

Jätelain 6 §:n mukaan jätteen haltijan on huolehdittava jätehuollon järjestämisestä, jollei lain 18 §:n 1 momentin 5 kohdan no-

jalla toisin säädetä. Jälkimmäisen lainkohdan mukaan tuotteen valmistaja, maahantuoja, markkinoille luovuttaja, välittäjä, myyjä, luovuttaja tai käyttäjä voidaan velvoittaa valtioneuvoston päätöksellä joko kokonaan tai osaksi huolehtimaan jätehuollon järjestämisestä tai vastaamaan siitä aiheutuvista kustannuksista. Säännös ei ole mahdollistanut velvollisuuksien siirtämistä oikeudellisesti sitovasti edellä mainittujen tahojen yhteenliittymille. Sitä on kuitenkin muun muassa käytettyjen renkaiden osalta toivottu.

Nykyisen lain mukaan ei myöskään kiinteistön haltijaa tai muuta jätteen haltijaa kuin jätteen tuottajaa ole voitu velvoittaa tai oikeuttaa toimittamaan jätettä jätelain 18 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaisesti järjestettyyn jätehuoltoon tai muuten osallistumaan siihen. Tämä olisi tarpeen, jotta kaikki jätehuolto-
ketjun osalliset voitaisiin velvoittaa osallistumaan toimintaan ja tarvittaessa oikeuttaa ne muista säännöksistä poiketen osallistumaan näin järjestettyyn jätehuoltoon.

1.3 Tuottajayhteisön ilmoittaminen jätetiedostoon

Voimassa olevassa laissa ei ole säännöksiä tuottajayhteisöstä eikä sen ilmoittamisesta jätelain 70 §:ssä tarkoitettuun jätetiedostoon. Velvollisuudella ilmoittaa tuottajayhteisöt pyritään varmistamaan tarpeellisten yhteisöjen syntyminen ja samalla ehkäisemään tuotajien velvollisuuksien kiertäminen.

1.4. Jäteneuvonta

Jätelain 68 §:n mukaan kunnan on huolehdittava jätelain ja sen nojalla annettujen säännösten täytäntöön panemiseksi tarpeellisista neuvonta-, tiedotus- ja valistustehtävistä. Puutteena on pidetty, ettei muita jätehuoltovelvollisia ole lain mukaan velvoitettu tai voitu velvoittaa huolehtimaan mainituista tehtävistä, jotka kuitenkin ovat keskeisiä tuottajavastuuseen perustuvissa jätehuoltojärjestelmissä.

1.5. Muut säännökset

Monet jätelain nojalla annetuista valtioneuvoston päätöksistä kohdistuvat tuotteisiin, joita saatetaan markkinoille koko maassa, ja niiden jätehuoltoon. Näiden päätösten seuranta, valvonta ja pakkokeinojen käyttö on tämän vuoksi tarpeen järjestää valtakunnalli-

sesti. Tämän vuoksi ehdotetaan myös ympäristöministeriölle valtuuksia antaa lakiin perustuvia kieltoja, rajoituksia ja määräyksiä sekä määrätä niitä koskevista pakkokeinoista. Ympäristöministeriöllä on nykyisin-kin oikeus jätelain nojalla antaa tiettyjä säännöksiä, mutta ne eivät kata riittävästi säännösten noudattamisen laiminlyöntiä. Suomen ympäristökeskus on jätelain nojalla annettavalla valtioneuvoston päätöksellä tarkoitus velvoittaa seuraamaan pakkausjätteen talteenoton järjestämistä samoin kuin nykyisin käytettyjen renkaiden talteenottoa. Tästä syystä se tarvitsee riittävät oikeudet tietojen saamiseen.

Pakkauksista ja pakkausjätteistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 94/62/EY, jäljempänä pakkaus- ja pakkausjätedirektiivi, edellytetään Suomen toimittavan Euroopan yhteisöjen komissiolle seurantatietoja, joiden toimittaminen voitaisiin antaa Suomen ympäristökeskuksen tehtäväksi valtioneuvoston päätöksellä.

Edellä mainittuihin toimivaltaa koskeviin säännöksiin liittyy ehdotus kieltää erikseen valitus myös ympäristöministeriön 58 §:n 1 momentin nojalla tekemästä uhkasakon sekä teettämisen, keskeyttämisen tai kieltämisuhan asettamista koskevasta päätöksestä. Salassapitovelvollisuutta koskevaa säännöstä ehdotetaan täydennettäväksi lisäämällä siihen ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus, jotka myös saattavat vastaanottaa salassapidettäviä tietoja.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi myös jätelain 35 §:ää siten, ettei valtion osallistumisen edellytyksenä jätehuoltotyöhön enää kaikissa tapauksissa olisi alueellisen ympäristökeskuksen ja kunnan välinen sopimus. Tällä halutaan joustavoittaa jätehuoltotöiden aloittamista.

2. Esityksen vaikutukset

2.1. Taloudelliset vaikutukset

Ehdotetuilla lainmuutoksilla ei ole välittömiä taloudellisia vaikutuksia. Vaikutukset riippuvat siitä, millaisia päätöksiä valtioneuvosto täsmennetyn valtuutussäännöksen nojalla tekisi, ja siitä, miten kunnat ja yrittäjät järjestävät toimintansa. Jätehuollon tason parantaminen lisää kustannuksia kokonaisuutena katsoen. Eräillä tuotannon, jakelun, kulutuksen ja jätehuollon osa-alueilla syntyy kuitenkin myös säästöjä. Taloudelliset vaikutukset

tukset kohdistuvat myös eri osapuoliin eri tavalla.

2.2. Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset

Ehdotetuilla lainmuutoksilla ei ole välittömiä organisaatio- ja henkilöstövaikutuksia. Ehdotetut muutokset lisäävät jossain määrin Suomen ympäristökeskuksen ja alueellisten ympäristökeskusten tehtäviä. Valmisteilla oleva valtioneuvoston päätös pakkauksista ja pakkausjätteistä tuo runsaasti uusia valvontakohteita ja lisää huomattavasti pakkauksia ja pakkausjätteitä koskevien tietojen keruuta ja käsittelyä erityisesti Suomen ympäristökeskuksessa, jossa näihin tehtäviin tulisi kohdentaa vähintään kahden henkilön työpanos. Myös ympäristöministeriön tehtävät lisääntyisivät jonkin verran.

2.3. Ympäristövaikutukset

Ehdotetuilla lainmuutoksilla pyritään lisäämään erityisesti jätteiden hyödyntämistä. Lisäksi niillä parannetaan viranomaisten mahdollisuuksia puuttua säännösten vastaiseen toimintaan. Ehdotusten vaikutukset ympäristöön ovat siten myönteisiä, mutta niitä ei ole mahdollista arvioida yksityiskohtaisesti.

2.4. Vaikutukset eri kansalaisryhmien asemaan

Ehdotetut muutokset parantavat jätteen haltijoiden asemaa päättäjä jätteistä rajoittamalla kuntien vastaavia oikeuksia ottaa järjestääkseen jätteenkuljetusta sekä jätteiden hyödyntämistä tai käsittelyä ilman jätteen haltijan suostumusta. Vastaisuudessa jätteen haltijan kanssa tehtävä sopimus olisi tarpeen, jotta kunta voisi ottaa järjestääkseen muun kuin asumisessa syntyvän jätteen sekä siihen ominaisuudeltaan, koostumukseltaan ja määrältään rinnastettavan teollisuudessa, palvelutoiminnassa ja muussa toiminnassa syntyvän jätteen kuljetuksen taikka hyödyntämisen tai käsittelyn.

Muuten ehdotettujen muutosten vaikutukset eri kansalaisryhmien asemaan riippuvat tulevaisuudessa tehtävistä ratkaisuksista. Ratkaisut vaihtelevat myös kunnittain ja kuntien sisällä muun muassa tuotteen, materiaalin ja

jätelajin mukaan. Yleisesti ottaen kansalaisten mahdollisuudet osallistua jätteiden hyödyntämiseen paranisivat.

3. Asian valmistelu

3.1. Valmisteluvaiheet ja -aineisto

Lakiehdotus on valmisteltu pääasiassa virkatyönä ympäristöministeriössä. Virkatyön pohjana on ollut ympäristöministeriön asettaman Pakka-työryhmän 31 päivänä toukokuuta 1996 päivätty mietintö. Työryhmässä olivat edustettuina ympäristöministeriö, oikeusministeriö, kilpailuvirasto, Suomen Kuntaliitto, Suomen Pakkausyhdistys ja Suomen luonnonsuojeluliitto. Työryhmä ehdotti jätelain muuttamista ja valtioneuvoston päätöksen antamista pakkauksista ja pakkausjätteistä.

3.2. Lausunnot

Työryhmän ehdotuksesta pyydettiin lausunto 45 eri taholta. Lausunnoista on laadittu 10 päivänä lokakuuta 1996 päivätty tiivistelmä. Lausunnoissa elinkeinoelämä kannatti työryhmän ehdottamaa kunnan osuuden vähentämistä hyödynnettävien jätteiden keräyksessä ja kuljetuksessa. Kuntia ja kuntien jätelaitoksia edustavat järjestöt puolestaan pitivät tarpeellisenä kunnan toimivallan säilyttämistä myös hyödynnettävien jätteiden keräyksessä ja kuljetuksessa.

Lakiehdotuksesta on järjestetty 17 päivänä tammikuuta 1997 kuulemistilaisuus, jossa olivat edustettuina oikeusministeriö, kilpailuvirasto, Suomen ympäristökeskus, Jätelaitosyhdistys, Kaupan Keskusliitto, Metsäteollisuus ry., Suomen luonnonsuojeluliitto, Suomen Kuntaliitto, Suomen Pakkausyhdistys, Teollisuuden ja Työntantajain Keskusliitto ja Ympäristöyritysten liitto. Kuulemistilaisuudesta ja siinä yhteydessä esitetyistä suullisista ja kirjallisista kannanotoista on laadittu 31 päivänä tammikuuta 1997 päivätty muistio. Tämän lisäksi lakiehdotuksesta on ennen sen antamista neuvoteltu keskeisten osapuolten kanssa.

Pakka-työryhmän ehdotus on ilmoitettu Euroopan yhteisöjen komissiolle pakkaus- ja pakkausjätedirektiivin sekä teknisiä määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä annetun valtioneuvoston päätöksen (884/1995) mukaisesti. Komission 21 päivänä marraskuuta 1996 lä-

hettämä lausunto on otettu huomioon lakiehdotusta valmisteltaessa.

4. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Lakiehdotus on valmisteltu pääasiassa sen vuoksi, että Suomi voisi panna täytäntöön pakkaus- ja pakkausjätedirektiivin. Pääosin

direktiivi pantaisiin täytäntöön Suomen lainsäädäntöön jätelain nojalla annettavalla valtioneuvoston päätöksellä pakkauksista ja pakkausjätteistä. Direktiivi olisi tullut panna täytäntöön Euroopan unionin jäsenvaltioissa viimeistään heinäkuun alkuun 1996 mennessä. Määräpäivään mennessä sitä ei ollut tehnyt yksikään jäsenvaltio.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

10 §. *Järjestetty jätteenkuljetus.* Ehdotuksen mukaan kunta voisi ainoastaan jätteen haltijan kanssa tehtävällä sopimuksella ottaa järjestämänsä jätteenkuljetukseen muunkin jätteen kuljetuksen kuin sille järjestetyssä jätteenkuljetuksessa jätelain mukaan nimenomaisesti kuuluu. Järjestetyn jätteenkuljetuksen piiriin kuuluu asumisessa syntyvä jäte sekä ominaisuudeltaan, koostumukseltaan ja määrältään siihen rinnastettava teollisuus-, palvelu- ja muun toiminnan jäte. Sopimusperusteisessa jätteenkuljetuksessa on kuljetettavan jätteen laatu käytännössä sopimuksella sovittava asia jo nykyisin.

Järjestettyyn jätteenkuljetukseen kuuluu nykyisin yhteiskunnan eri toiminnoissa syntyvistä kaikista jätteistä noin 4-5 prosenttia. Suurin osa kunnista on järjestänyt niiden kuljetuksen sopimusperusteisesti ja vain vähäinen osa kunnista on järjestänyt kuljetuksen kunnan järjestämänä. Kaikissa muissa kuin viimeksi mainitussa kuljetusjärjestelyssä jätteen haltijalla on oikeus valita kuljetuksen suorittaja. Kunnan järjestämässä kuljetuksessa, vaikka se käytännössä onkin säännönmukaisesti urakoitu yksityiselle yritykselle, kuljetuksen suorittajana on muodollisesti kunta.

13 §. *Kunnan järjestämä jätteen hyödyntäminen ja käsittely.* Ehdotuksen mukaan kunta voisi ainoastaan jätteen haltijan kanssa tehtävällä sopimuksella ottaa järjestääkseen muunkin jätteen hyödyntämisen tai käsittelyn kuin sille jätelain mukaan nimenomaisesti kuuluu. Kunnan on järjestettävä jätelain mukaan hyödyntäminen tai käsittely sellaiselle jätteelle, joka kuuluu järjestetyn jätteenkuljetuksen piiriin, samoin kuin asumisessa sekä maa- ja metsätaloudessa syntyneen ongelmajätteen hyödyntäminen tai käsittely, jollei kysymys ole kohtuuttomasta

määrästä jätettä.

Kun jätteen haltija luovuttaa jätteen järjestetyssä jätteenkuljetuksessa kuljetuksen suorittajan kuljetettavaksi, siirtyy lain 15 §:n mukaan jätehuollon järjestämisvelvollisuus jätteen haltijalta kuljetuksen suorittajalle. Sopimusperusteisessa jätteenkuljetuksessa velvollisuus siirtyy yksityiselle kuljetuksen suorittajalle ja kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kunnalle kuljetuksen suorittajana. Vastuun siirtymisestä johtuu, ettei kuntien ole tarvinnut järjestää niiltä edellytettyä jätteen hyödyntämistä kokonaan itse, vaan kunnat ovat yleensä huolehtineet vain biojätteen ja energiana hyödynnettävien jätteiden hyödyntämisestä niiden vaatimien huomattavien investointien takia. Kuntien on nimittäin katsottu täyttäneen hyödyntämistä koskevan velvollisuutensa myös silloin, kun kuljetuksen suorittajan on todettu toimittaneen hallintaansa saamansa jätteen lain 15 §:ssä tarkoitetulle muulle vastaanottajalle kuin kunnalle hyödynnettäväksi. Vaikka näin on voitu käytännössä usein menetellä, kunnalle säädetty järjestetyssä jätteenkuljetuksessa kuljetettavien jätteiden hyödyntämisvelvollisuus on edellä mainitusta syystä edelleen perusteltu. Laki antaa samalla huomattavan toimintavapauden yksityisille yrityksille.

Jätteen käsittelyn järjestämisessä vastaavia vaihtoehtoja ei yleensä ole ollut, vaan kunnan on pitänyt järjestää velvollisuutenaan oleva jätteen käsittely, tavallisesti kaatopaikan pitäminen, itse. Tämä on ollut perusteltua myös kaatopaikkojen pitkäaikaisten vastuuvaikeuksien takia sekä lain 6 §:n 10 kohdassa tarkoitetun jätteen käsittelyssä sovellettavan läheisyysperiaatteen ja 11 kohdassa tarkoitetun omavaraisuusperiaatteen takia. Näistä syistä kuntaa koskeva jätteen käsittelyvelvollisuus samoin kuin pykälässä oleva käsittelyyn toimittamista koskeva oi-

keus ovat siten edelleen perusteltuja.

18 §. *Valtioneuvoston yleiset säännökset jätehuollon järjestämisestä koskevien säännösten täytäntöönpanosta.* Tuotteen valmistajan, maahantuojan, markkinoille luovuttajan, välittäjän, myyjän, luovuttajan, pakkaajan tai käyttäjän lisäksi näiden muodostama oikeustoimikelpoinen yhteisö, josta käytettäisiin nimitystä tuottajayhteisö, voitaisiin velvoittaa joko kokonaan tai osittain huolehtimaan jätehuollon järjestämisestä tai vastaamaan siitä aiheutuvista kustannuksista. Tällaisen taloudellisten toimijoiden yhteisen vastuutahon muodostaminen olisi käytännön syistä tarpeellista erityisesti silloin, kun toimijoita on runsaasti, kuten esimerkiksi pakkausalalla. Taloudellisten toimijoiden luetteloon lisättäisiin pakkaaja, jolla tarkoitettaisiin tuotteen pakkaajaa tai pakatun tuotteen maahantuojaa.

Jätteen tuottajan lisäksi myös kiinteistön haltija tai muu jätteen haltija voitaisiin velvoittaa ja myös oikeuttaa osallistumaan valtioneuvoston päätöksen mukaisesti järjestettyyn jätehuoltoon. Viimeksi mainitussa tapauksessa jätteen haltija voisi valita, toimii-ko hän jätelain pääsäännön mukaan vai sen mukaan, mihin hänet on oikeutettu. Jätteen tuottaja, kiinteistön haltija tai muu jätteen haltija voitaisiin toimittamisvelvoitteen lisäksi velvoittaa muutenkin osallistumaan päätöksen mukaisesti järjestettyyn jätehuoltoon. Kiinteistön haltija voitaisiin esimerkiksi velvoittaa järjestämään kiinteistölle keräysasiat. Kiinteistön haltijaa ei voitaisi kuitenkaan velvoittaa muiden kuin tämän omassa toiminnassa syntyneiden jätteenhuollon järjestämiseen. Jätelain 18 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaisesti määrättyssä jätehuollossa voidaan siten poiketa siitä, mitä jätehuollon järjestämisestä yleisesti säädetään jätelain 3 luvussa.

35 §. *Valtion osallistuminen jätehuoltotyöhön.* Ehdotuksen mukaan valtion osallistumisen edellytyksenä jätehuoltotyöhön ei enää kaikissa tapauksissa olisi, että alueellinen ympäristökeskus sopii siitä asianomaisen kunnan kanssa, vaan asiasta olisi sovittava vain tarvittaessa. Alueellinen ympäristökeskus voisi tällöin sopia jätehuoltotyöstä suoraan esimerkiksi saastuneen alueen haltijan kanssa. Tämä joustavoittaisi töiden aloittamista niissä tapauksissa, joissa kunnan osallistuminen hankkeeseen sopimuskumppanina ei olisi tarpeen. Jotta kunta saisi tiedon alueellaan toteutettavasta jätehuoltotyöstä ja

voisi osaltaan vaikuttaa siihen, olisi ennen tällaisen sopimuksen tekemistä kuitenkin varattava kunnalle tilaisuus lausunnon antamiseen. Tästä säädettäisiin tarkemmin jätteasetusta (1390/1993) muuttamalla.

49 §. *Toiminnan ilmoittaminen jätetiedostoon.* Muutettavaksi ehdotetussa 18 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettua tuottajayhteisöstä tulisi tehdä jätelain 49 §:ssä tarkoitettuun jätetiedostoon merkitsemistä varten ilmoitus alueelliselle ympäristökeskukselle. Ilmoituksen perusteella alueellinen ympäristökeskus voi tarvittaessa antaa jätehuollon järjestämiseksi määräyksiä siitä, mihin toimiin ilmoituksen tekijän on ryhdyttävä tai mitä muuten on noudatettava, jos ilmoituksen tekijän toiminnan perusteella tai muusta syystä on perusteltua aihetta epäillä, ettei toiminta täytä tämän lain tai sen nojalla annettuja säännöksiä. Jätteasetuksen mukaisesti ilmoitus tehdään ilmoituksen tekijän kotipaikan alueelliselle ympäristökeskukselle, ja se merkitään viran puolesta muiden alueellisten ympäristökeskusten ja Suomen ympäristökeskuksen jätetiedostoihin.

52 §. *Viranomaisen tiedonsaantioikeus.* Suomen ympäristökeskuksen lisääntyvien tehtävien vuoksi sille tulisi antaa oikeus saada tietoja erityisesti jätteen haltijalta ja tuotannon harjoittajalta ja tuotteen valmistajalta tai maahantuojalta samoin kuin toiselta viranomaiselta. Tämä on tarpeen erityisesti tuottajavastuuseen perustuvien valtioneuvoston päätösten seuraamiseksi. Suomen ympäristökeskuksesta ei kuitenkaan tulisi jätelain mukaista valvontaviranomaista.

53 §. *Kansainvälinen tiedonvaihto.* Useat Euroopan yhteisön säädökset edellyttävät säännöllistä raportointia Euroopan yhteisöjen komissiolle. Raportointitehtävä on tarkoitus antaa Suomen ympäristökeskukselle.

57 §. *Kiellot, rajoitukset ja muut määräykset.* Ympäristöministeriölle kuuluu jätelain mukaisia tehtäviä, mutta siltä on puuttunut tehtävien hoitamisen kannalta riittävä toimivalta. Erityisesti tuottajan vastuuseen perustuvassa jätehuollossa tehtävien valtakunnallisen luonteen vuoksi toimivaltaa ei voida jättää pelkästään paikallisille ja alueellisille valvontaviranomaisille. Ympäristöministeriö voisi valvontaviranomaisen lisäksi kieltää rikkojaa jatkamasta tai toistamasta säännösten vastaista menettelyä ja määrätä säännösten rikkojan määräämässään ajassa täyttämään velvollisuutensa sekä määrätä jätettä tai tuotetta koskevista väliaikaisista toimista.

58 §. *Uhkakko sekä teettämis- ja keskeyttämishuhta.* Myös ympäristöministeriö voisi tehostaa jätelain mukaisten kieltojen, rajoitusten ja määräysten noudattamista uhkasakolla sekä teettämis- ja keskeyttämishuhtalla. Suomen ympäristökeskukselle ehdotetaan tätä oikeutta vain sille kuuluvissa jätteen siirtoasetuksen mukaisissa tehtävissä.

65 §. *Teettämisen kohteena olevan irtaimen omaisuuden myynti.* Jos irtaimen omaisuuden kohdistuva teettämishuhta on määrätty pantavaksi täytäntöön ja omaisuudella on rahallista arvoa, myös ympäristöministeriöllä olisi oikeus kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen ja alueellisen ympäristökeskuksen lisäksi toimittaa tällainen omaisuus hyödynnettäväksi tai myydä se teettämisestä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi.

66 §. *Muutoksenhaku.* Lain 58 §:n 1 momenttiin ehdotetun muutoksen seurauksena pykälässä tulisi mainita myös ympäristöministeriö.

68 §. *Jäteneuvonta.* Silloin kun valtioneuvosto on 18 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaisesti päätöksellään säätänyt jätahuollon tuotteen valmistajan, maahantuojan, markkinoille luovuttajan, välittäjän, myyjän, luovuttajan, pakkaajan tai käyttäjän taikka tuottajayhteisön velvollisuudeksi, se voisi myös päätöksellään säätää nämä ja tarpeen mukaan muunkin jätahuoltovelvollisen huolehti-
maan päätöksen täytäntöön panemiseksi tarpeellisesta neuvonnasta, tiedotuksesta ja valituksesta tarvittaessa kunnan kanssa yhteistyössä.

71 §. *Salassapitovelvollisuus.* Suomen ympäristökeskuksen tiedonsaannin turvaamiseksi

si sille on tarpeen säätää oikeus saada tietoja myös muuten salassa pidettävistä asiakirjoista.

72 §. *Maksut lupahakemusten ja ilmoitusten käsittelystä.* Erityisesti yhteisön lainsäädännön seurantavelvoitteiden aiheuttamien suurehkojen ilmoitusmäärien käsittelemisen kustannusten kattamiseksi 5, 18 tai 26 §:n nojalla annetussa valtioneuvoston päätöksessä tarkoitettujen valtion viranomaisille tehtävien ilmoitusten ja valtion viranomaisille määrääjain toimitettavien seurantatietojen käsittelystä ja siihen liittyvästä tarkastuksesta voitaisiin periä maksu. Maksun suuruutta määrättäessä noudatettaisiin valtion maksuperustelakia (150/1992).

2. Tarkemmat säännökset

Ehdotetun lainmuutoksen perusteella muutettaisiin vastaavasti jäteasetusta ja annettaisiin valtioneuvoston päätöksiä, ensi vaiheessa pakkauksista ja pakkausjätteistä. Ympäristöministeriö antaisi säännökset valtion maksuperustelain mukaisesti 72 §:ssä tarkoitetuista maksuista.

3. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki jätelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 3 päivänä joulukuuta 1993 annetun jätelain (1072/1993) 10 §:n 1 momentti, 13 §:n 1 momentti, 18 §:n otsikko, johdantokappale ja 1 momentin 5 kohta, 35 §, 49 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohta, 52 ja 53 §, 57 §:n 1 momentti, 58 §:n 1 momentti, 65 §, 66 §:n 4 momentti, 71 §:n 2 momentti ja 72 §,

sellaisina kuin niistä ovat 35 § laissa 63/1995, 49 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohta laissa 1413/1994, 58 §:n 1 momentti, 65 § ja 66 §:n 4 momentti laissa 1015/1996, sekä

lisätään 49 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on mainituissa laeissa 1413/1994 ja 63/1995 uusi 5 kohta ja 68 §:ään uusi 2 momentti, seuraavasti:

10 §
Järjestetty jätteenkuljetus

Kunnan on järjestettävä joko omana toi-

mintanaan taikka muuta yhteisöä tai yksityistä yrittäjää käyttäen asumisessa syntyneen jätteen sekä ominaisuudeltaan, koostumukseltaan ja määrältään siihen rinnastetta-

van teollisuus-, palvelu- tai muussa toiminnassa syntyneen muun kuin ongelmajätteen kuljetus (*kunnan järjestämä jätteenkuljetus*). Jätteen haltijan kanssa tehtävällä sopimuksella kunta voi ottaa järjestämäänsä jätteenkuljetukseen muunkin jätteen kuljetuksen.

13 §

Kunnan järjestämä jätteen hyödyntäminen ja käsittely

Kunnan on järjestettävä asumisessa syntyneen jätteen sekä ominaisuudeltaan, koostumukseltaan ja määrältään siihen rinnastettavan teollisuus-, palvelu- tai muussa toiminnassa syntyneen muun kuin ongelmajätteen hyödyntäminen tai käsittely. Kunnan on järjestettävä myös asumisessa sekä maa- ja metsätaloudessa syntyneen ongelmajätteen hyödyntäminen tai käsittely, jollei kysymys ole kohtuuttomasta määrästä jätettä. Jätteen haltijan kanssa tehtävällä sopimuksella kunta voi järjestää muunkin jätteen hyödyntämisen tai käsittelyn. Kunta voi myös määrätä, että jäte on toimitettava kunnan järjestämään jätteen käsittelyyn.

18 §

Valtioneuvoston yleiset säännökset jätehuollon järjestämisestä koskevien säännösten täytäntöönpanosta

Valtioneuvosto voi antaa tämän luvun säännösten täytäntöön panemiseksi yleisiä säännöksiä:

5) tuotteen valmistajan, maahantuojan, markkinoille luovuttajan, välittäjän, myyjän, luovuttajan, pakkaajan tai käyttäjän taikka näiden muodostaman oikeustoimikelpoisen yhteisön (*tuottajayhteisö*) velvollisuudesta joko osittain tai kokonaan huolehtia jätehuollon järjestämisestä tai vastata siitä aiheutuvista kustannuksista samoin kuin jätteen tuottajan, kiinteistön haltijan tai muun jätteen haltijan oikeudesta tai velvollisuudesta toimittaa jäte näin järjestettyyn jätehuoltoon tai osallistua siihen muuten; sekä

35 §

Valtion osallistuminen jätehuoltotoihin

Jos ympäristössä olevasta jätteestä tai

muusta käytöstä poistetusta esineestä tai aineesta aiheutuu 19 §:ssä tai 22 §:n 1 momentissa tarkoitettu vaara, haitta tai muu seuraus ja tämän ehkäisemiseksi tai poistamiseksi tarpeellisesta työstä tai toimenpiteestä on aiheutunut tai voi aiheutua kunnan jätehuollolle kohtuuttomiksi katsottavat kustannukset, alueellinen ympäristökeskus voi, sovittuaan siitä tarvittaessa asianomaisen kunnan kanssa, jätehuoltotyönä valtion talousarvion rajoissa tehdä tai teettää työn tai toimenpiteen taikka osallistua muuten edellä tarkoitettuihin kustannuksiin.

49 §

Toiminnan ilmoittaminen jätetiedostoon

Alueelliselle ympäristökeskukselle on tehtävä 70 §:ssä tarkoitettuun jätetiedostoon merkitsemistä varten ilmoitus:

3) muun kuin ongelmajätteen ammattimaisesta keräämistötoiminnasta;

4) jätteen myyjänä tai välittäjänä toimimisesta, jos jäte on tarkoitettu hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi Suomen alueen ulkopuolella; sekä

5) tuottajayhteisöstä.

52 §

Viranomaisen tiedonsaantioikeus

Valvontaviranomaisella sekä ympäristöministeriöllä, Suomen ympäristökeskuksella ja kunnalla on oikeus pyynnöstä saada jätteen haltijalta tai muulta jätehuoltoa järjestävältä taikka roskaantuneen tai saastuneen alueen puhdistamiseen velvolliselta tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten valvontaa tai tehtävien hoitamista varten tarpeelliset tiedot. Valvontaviranomaisella, ympäristöministeriöllä ja Suomen ympäristökeskuksella on myös oikeus pyynnöstä saada tuotannon harjoittajalta ja tuotteen valmistajalta tai maahantuojalta tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten täytäntöön panemiseksi tarpeelliset tiedot tuotannosta sekä siinä käytettävistä aineista ja valmistettavista tai maahan tuotavista tuotteista samoin kuin niistä syntyvistä jätteistä ja jätehuollosta.

Valvontaviranomaisella, ympäristöministeriöllä ja Suomen ympäristökeskuksella on oikeus saada toimintaansa varten tarpeelliset tiedot ja asiakirjat toiselta viranomaiselta.

53 §

Kansainvälinen tiedonvaihto

Valvontaviranomainen, ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus saavat antaa Suomea velvoittavassa kansainvälisessä sopimuksessa edellytetyjä tietoja sopimuksessa tarkoitetulle ulkomaiselle toimielimelle, kansainväliselle järjestölle ja yhteistyöhön osallistuvalla valtiolla.

57 §

Kiellot, rajoitukset ja muut määräykset

Jos jätehuollossa tai muussa tässä laissa tarkoitetussa toiminnassa rikotaan tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä, valvontaviranomainen tai ympäristöministeriö voi kieltää rikkojaa jatkamasta tai toistamasta säännösten vastaista menettelyä ja määrätä säännösten rikkojan määräämässään ajassa täyttämään velvollisuutensa sekä määrätä jätettä tai tuotetta koskevista väliaikaisista toimista. Väliaikaisista toimista aiheutuneet kustannukset maksaa se, joka on toiminut säännösten vastaisesti.

58 §

Uhkasakko sekä teettämis- ja keskeyttämishakke

Ympäristöministeriö, alueellinen ympäristökeskus tai kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi tehostaa tämän lain tai sen nojalla annetun säännöksen taikka Suomen ympäristökeskusjätteen siirtoasetuksen perusteella antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai että toiminta keskeytetään tai kielletään.

65 §

Teettämishakkeen kohteena olevan irtaimen omaisuuden myynti

Jos irtaimen omaisuuden kohdistuva teettämishakke on määrätty pantavaksi täytäntöön ja omaisuudella on rahallista arvoa, ympäristöministeriöllä, kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella ja alueellisella ympäristökeskuksella on oikeus toimittaa tällainen omaisuus hyödynnettäväksi tai myydä se teettämisestä aiheutuvien kustannusten kattami-

seksi. Mahdollinen ylijäämä on palautettava omistajalle.

66 §

Muutoksenhaku

Ympäristöministeriön, Suomen ympäristökeskuksen, alueellisen ympäristökeskuksen tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen 58 §:n 1 momentin nojalla tekemästä uhkasakon taikka teettämis-, keskeyttämis- tai kieltämishakkeen asettamista koskevasta päätöksestä ei saa erikseen valittaa.

68 §

Jäteneuvonta

Jos jätehuolto 18 §:n 1 momentin 5 kohdan nojalla säädetään tuotteen valmistajan, maahantuojan, markkinoille luovuttajan, välittäjän, myyjän, luovuttajan, pakkaajan tai käyttäjän taikka tuottajayhteisön velvollisuudeksi, myös näiden ja tarpeen mukaan muunkin jätehuoltovelvollisen on tarvittaessa yhteistoiminnassa kunnan kanssa huolehdittava valtioneuvoston päätöksen täytäntöön panemiseksi tarpeellisista neuvonta-, tiedotus- ja valistustehtävistä sen mukaan kuin valtioneuvosto päätöksellään säätää.

71 §

Salassapitovelvollisuus

Mitä 1 momentissa säädetään, ei estä 52 §:n 2 momentissa tarkoitettujen tietojen ja asiakirjojen antamista valvontaviranomaiselle, ympäristöministeriölle ja Suomen ympäristökeskukselle eikä tietojen antamista syyttäjä-, poliisi- tai tulliviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi.

72 §

Maksut lupahakemusten ja ilmoitusten käsittelystä

Jätelupaa koskevan hakemuksen käsittelystä perittävistä maksusta säädetään ympäristölupamenettelylaissa. Maksu voidaan periä myös 8 luvussa tarkoitetun ilmoituksen käsittelystä ja siihen liittyvästä tarkastuksesta sekä 5, 18 tai 26 §:n nojalla annetussa valtioneuvoston päätöksessä tarkoitettujen valtion viranomaisille tehtävien ilmoitusten ja

valtion viranomaisille määrääjain toimitettavien seurantatietojen käsittelystä ja siihen liittyvästä tarkastuksesta. Maksun suuruutta määrättäessä noudatetaan, mitä valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädetään.

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Helsingissä 7 päivänä toukokuuta 1997

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ympäristöministeri *Pekka Haavisto*

Laki jätelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 3 päivänä joulukuuta 1993 annetun jätelain (1072/1993) 10 §:n 1 momentti, 13 §:n 1 momentti, 18 §:n otsikko, johdantokappale ja 1 momentin 5 kohta, 35 §, 49 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohta, 52 ja 53 §, 57 §:n 1 momentti, 58 §:n 1 momentti, 65 §, 66 §:n 4 momentti, 71 §:n 2 momentti ja 72 §,

sellaisina kuin niistä ovat 35 § laissa 63/1995, 49 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohta laissa 1413/1994, 58 §:n 1 momentti, 65 § ja 66 §:n 4 momentti laissa 1015/1996, sekä

lisätään 49 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on mainituissa laeissa 1413/1994 ja 63/1995 uusi 5 kohta ja 68 §:ään uusi 2 momentti, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

10 § *Järjestetty jätteenkuljetus*

Kunnan on järjestettävä joko omana toimintanaan taikka muuta yhteisöä tai yksityistä yrittäjää käyttäen asumisessa syntyneen jätteen sekä ominaisuudeltaan, koostumukseltaan ja määrältään siihen rinnastettavan teollisuus-, palvelu- tai muussa toiminnassa syntyneen muun kuin ongelmajätteen kuljetus (*kunnan järjestämä jätteenkuljetus*). Kunta voi ottaa järjestämäänsä jätteenkuljetukseen muunkin jätteen kuljetuksen.

10 § *Järjestetty jätteenkuljetus*

Kunnan on järjestettävä joko omana toimintanaan taikka muuta yhteisöä tai yksityistä yrittäjää käyttäen asumisessa syntyneen jätteen sekä ominaisuudeltaan, koostumukseltaan ja määrältään siihen rinnastettavan teollisuus-, palvelu- tai muussa toiminnassa syntyneen muun kuin ongelmajätteen kuljetus (*kunnan järjestämä jätteenkuljetus*). *Jätteen haltijan kanssa tehtävällä sopimuksella* kunta voi ottaa järjestämäänsä jätteenkuljetukseen muunkin jätteen kuljetuksen.

13 § *Kunnan järjestämä jätteen hyödyntäminen ja käsittely*

Kunnan on järjestettävä asumisessa syntyneen jätteen sekä ominaisuudeltaan, koostumukseltaan ja määrältään siihen rinnastettavan teollisuus-, palvelu- tai muussa toiminnassa syntyneen muun kuin ongelmajätteen hyödyntäminen tai käsittely. Kunnan on järjestettävä myös asumisessa sekä maa- ja metsätaloudessa syntyneen ongelmajätteen hyödyntäminen tai käsittely, jollei kysymys ole kohtuuttomasta määrästä. Kunta voi järjestää muunkin jätteen hyödyntämisen tai käsittelyn. Kunta voi määrätä, että jäte on toimitettava kunnan järjestämään jätteen käsittelyyn.

13 § *Kunnan järjestämä jätteen hyödyntäminen ja käsittely*

Kunnan on järjestettävä asumisessa syntyneen jätteen sekä ominaisuudeltaan, koostumukseltaan ja määrältään siihen rinnastettavan teollisuus-, palvelu- tai muussa toiminnassa syntyneen muun kuin ongelmajätteen hyödyntäminen tai käsittely. Kunnan on järjestettävä myös asumisessa sekä maa- ja metsätaloudessa syntyneen ongelmajätteen hyödyntäminen tai käsittely, jollei kysymys ole kohtuuttomasta määrästä *jätettä*. *Jätteen haltijan kanssa tehtävällä sopimuksella* kunta voi järjestää muunkin jätteen hyödyntämisen tai käsittelyn. Kunta voi *myös* määrätä, että jäte on toimitettava kunnan järjestämään jätteen käsittelyyn.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

18 §

Valtioneuvoston yleiset määräykset jätehuollon järjestämisestä koskevien säännösten täytäntöönpanosta

Valtioneuvosto voi antaa tämän luvun säännösten täytäntöönpanemiseksi yleisiä määräyksiä:

5) tuotteen valmistajan, maahantuojan, markkinoille luovuttajan, välittäjän, myyjän, luovuttajan tai käyttäjän velvollisuudesta joko osittain tai kokonaan huolehtia jätehuollon järjestämisestä tai vastata siitä aiheutuvista kustannuksista *sekä* jätteen tuottajan velvollisuudesta toimittaa jäte näin järjestettyyn jätehuoltoon; sekä

35 §

Valtion osallistuminen jätehuoltotyöhön

Jos ympäristössä olevasta jätteestä tai muusta käytöstä poistetusta esineestä tai aineesta aiheutuu 19 §:ssä tai 22 §:n 1 momentissa tarkoitettu vaara, haitta tai muu seuraus ja tämän ehkäisemiseksi tai poistamiseksi tarpeellisesta työstä tai toimenpiteestä on aiheutunut tai voi aiheutua kunnan jätehuollolle kohtuuttomiksi katsottavat kustannukset, alueellinen ympäristökeskus voi, sovituaan siitä asianomaisen kunnan kanssa, jätehuoltotyönä valtion talousarvion rajoissa tehdä tai teettää työn tai toimenpiteen taikka osallistua muutoin edellä tarkoitettuihin kustannuksiin.

49 §

Toiminnan ilmoittaminen jätetiedostoon

Alueelliselle ympäristökeskukselle on tehtävä 70 §:ssä tarkoitettuun jätetiedostoon merkitsemistä varten ilmoitus:

3) muun kuin ongelmajätteen ammattimaisesta keräämistoiminnasta; *sekä*

4) jätteen myyjänä tai välittäjänä toimimisesta, jos jäte on tarkoitettu hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi Suomen alueen ulkopuo-

18 §

Valtioneuvoston yleiset säännökset jätehuollon järjestämisestä koskevien säännösten täytäntöönpanosta

Valtioneuvosto voi antaa tämän luvun säännösten täytäntöön panemiseksi yleisiä säännöksiä:

5) tuotteen valmistajan, maahantuojan, markkinoille luovuttajan, välittäjän, myyjän, luovuttajan, *pakkaajan* tai käyttäjän *taikka näiden muodostaman oikeustoimikelpoisen yhteisön (tuottajayhteisö)* velvollisuudesta joko osittain tai kokonaan huolehtia jätehuollon järjestämisestä tai vastata siitä aiheutuvista kustannuksista *samoin kuin* jätteen tuottajan, *kiinteistön haltijan tai muun jätteen haltijan oikeudesta* tai velvollisuudesta toimittaa jäte näin järjestettyyn jätehuoltoon *tai osallistua siihen muuten*; sekä

35 §

Valtion osallistuminen jätehuoltotyöhön

Jos ympäristössä olevasta jätteestä tai muusta käytöstä poistetusta esineestä tai aineesta aiheutuu 19 §:ssä tai 22 §:n 1 momentissa tarkoitettu vaara, haitta tai muu seuraus ja tämän ehkäisemiseksi tai poistamiseksi tarpeellisesta työstä tai toimenpiteestä on aiheutunut tai voi aiheutua kunnan jätehuollolle kohtuuttomiksi katsottavat kustannukset, alueellinen ympäristökeskus voi, sovituaan siitä *tarvittaessa* asianomaisen kunnan kanssa, jätehuoltotyönä valtion talousarvion rajoissa tehdä tai teettää työn tai toimenpiteen taikka osallistua *muuten* edellä tarkoitettuihin kustannuksiin.

49 §

Toiminnan ilmoittaminen jätetiedostoon

Alueelliselle ympäristökeskukselle on tehtävä 70 §:ssä tarkoitettuun jätetiedostoon merkitsemistä varten ilmoitus:

3) muun kuin ongelmajätteen ammattimaisesta keräämistoiminnasta;

4) jätteen myyjänä tai välittäjänä toimimisesta, jos jäte on tarkoitettu hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi Suomen alueen ulkopuo-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

lella.

lella; sekä
5) tuottajayhteisöstä.

52 §

Viranomaisen tiedonsaantioikeus

Valvontaviranomaisella sekä ympäristöministeriöllä ja kunnalla on oikeus pyynnöstä saada jätteen haltijalta tai muulta jätehuoltoa järjestävältä taikka roskaantuneen tai saastuneen alueen puhdistamisvelvolliselta tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten valvontaa tai tehtävien hoitamista varten tarpeelliset tiedot. Valvontaviranomaisella ja ympäristöministeriöllä on myös oikeus pyynnöstä saada tuotannon harjoittajalta ja tuotteen valmistajalta tai maahantuojalta tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten täytäntöönpanemiseksi tarpeelliset tiedot tuotannosta sekä siinä käytettävistä aineista ja valmistettavista tai maahan tuotavista tuotteista samoin kuin niistä syntyvistä jätteistä ja jätehuollosta.

Valvontaviranomaisella ja ympäristöministeriöllä on oikeus saada toimintaansa varten tarpeelliset tiedot ja asiakirjat toiselta viranomaiselta.

53 §

Kansainvälinen tiedonvaihto

Valvontaviranomainen ja ympäristöministeriö saavat antaa Suomea velvoittavan kansainvälisen sopimuksen edellyttämiä tietoja sopimuksessa tarkoitettulle ulkomaiselle toimielimelle, kansainväliselle järjestölle ja yhteistyöhön osallistuvalla valtiolla.

57 §

Kiellot, rajoitukset ja muut määräykset

Jos jätehuollossa tai muussa tässä laissa tarkoitetussa toiminnassa rikotaan tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä, voi valvontaviranomainen kieltää rikkojaa jatkamasta tai toistamasta säännösten tai määräysten vastaista menettelyä ja määrätä säännösten tai määräysten rikkojan määräämässään ajassa täyttämään velvollisuutensa sekä määrätä jätettä tai tuotetta

52 §

Viranomaisen tiedonsaantioikeus

Valvontaviranomaisella sekä ympäristöministeriöllä, Suomen ympäristökeskuksella ja kunnalla on oikeus pyynnöstä saada jätteen haltijalta tai muulta jätehuoltoa järjestävältä taikka roskaantuneen tai saastuneen alueen puhdistamiseen velvolliselta tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten valvontaa tai tehtävien hoitamista varten tarpeelliset tiedot. Valvontaviranomaisella, ympäristöministeriöllä ja Suomen ympäristökeskuksella on myös oikeus pyynnöstä saada tuotannon harjoittajalta ja tuotteen valmistajalta tai maahantuojalta tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanemiseksi tarpeelliset tiedot tuotannosta sekä siinä käytettävistä aineista ja valmistettavista tai maahan tuotavista tuotteista samoin kuin niistä syntyvistä jätteistä ja jätehuollosta.

Valvontaviranomaisella, ympäristöministeriöllä ja Suomen ympäristökeskuksella on oikeus saada toimintaansa varten tarpeelliset tiedot ja asiakirjat toiselta viranomaiselta.

53 §

Kansainvälinen tiedonvaihto

Valvontaviranomainen, ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus saavat antaa Suomea velvoittavassa kansainvälisessä sopimuksessa edellytetyjä tietoja sopimuksessa tarkoitettulle ulkomaiselle toimielimelle, kansainväliselle järjestölle ja yhteistyöhön osallistuvalla valtiolla.

57 §

Kiellot, rajoitukset ja muut määräykset

Jos jätehuollossa tai muussa tässä laissa tarkoitetussa toiminnassa rikotaan tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä, valvontaviranomainen tai ympäristöministeriö voi kieltää rikkojaa jatkamasta tai toistamasta säännösten vastaista menettelyä ja määrätä säännösten rikkojan määräämässään ajassa täyttämään velvollisuutensa sekä määrätä jätettä tai tuotetta koskevista väliaikaisista toi-

Voimassa oleva laki

koskevista väliaikaisista toimista. Niistä aiheutuvat kustannukset maksaa se, joka on toiminut säännösten tai määräysten vastaisesti.

58 §

Uhkasakko sekä teettämis- ja keskeyttämisuhka

Suomen ympäristökeskus, alueellinen ympäristökeskus tai kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi tehostaa tämän lain tai sen nojalla annetun säännöksen tai määräyksen taikka jätteensiirtoasetuksen perusteella antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai että toiminta keskeytetään tai kielletään.

65 §

Teettämisuhan kohteena olevan irtaimen omaisuuden myynti

Jos irtaimeen omaisuuteen kohdistuva teettämishuake on määrätty täytäntöön pantavaksi ja omaisuudella on rahallista arvoa, kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella ja alueellisella ympäristökeskuksella on oikeus toimittaa tällainen omaisuus hyödynnettäväksi tai myydä se teettämisestä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi. Mahdollinen ylijäämä on palautettava omistajalle.

66 §

Muutoksenhaku

Suomen ympäristökeskuksen, alueellisen ympäristökeskuksen tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen 58 §:n 1 momentin nojalla tekemästä uhkasakon sekä teettämis-, keskeyttämis- tai kieltämisen asettamista koskevasta päätöksestä ei saa erikseen valittaa.

Ehdotus

mista. Väliaikaisista toimista aiheutuneet kustannukset maksaa se, joka on toiminut säännösten vastaisesti.

58 §

Uhkasakko sekä teettämis- ja keskeyttämisuhka

Ympäristöministeriö, alueellinen ympäristökeskus tai kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi tehostaa tämän lain tai sen nojalla annetun säännöksen taikka *Suomen ympäristökeskus* jätteensiirtoasetuksen perusteella antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai että toiminta keskeytetään tai kielletään.

65 §

Teettämisuhan kohteena olevan irtaimen omaisuuden myynti

Jos irtaimeen omaisuuteen kohdistuva teettämishuake on määrätty *pantavaksi täytäntöön* ja omaisuudella on rahallista arvoa, *ympäristöministeriöllä*, kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella ja alueellisella ympäristökeskuksella on oikeus toimittaa tällainen omaisuus hyödynnettäväksi tai myydä se teettämisestä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi. Mahdollinen ylijäämä on palautettava omistajalle.

66 §

Muutoksenhaku

Ympäristöministeriön, Suomen ympäristökeskuksen, alueellisen ympäristökeskuksen tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen 58 §:n 1 momentin nojalla tekemästä uhkasakon *taikka* teettämis-, keskeyttämis- tai kieltämisen asettamista koskevasta päätöksestä ei saa erikseen valittaa.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

68 §
Jäteneuvonta

Jos jätehuolto 18 §:n 1 momentin 5 kohdan nojalla säädetään tuotteen valmistajan, maahantuojan, markkinoille luovuttajan, välittäjän, myyjän, luovuttajan, pakkaajan tai käyttäjän taikka tuottajayhteisön velvollisuudeksi, myös näiden ja tarpeen mukaan muunkin jätehuoltovelvollisen on tarvittaessa yhteistoiminnassa kunnan kanssa huolehdittava valtioneuvoston päätöksen täytäntöönpanemiseksi tarpeellisista neuvonta-, tiedotus- ja valistustehtävistä sen mukaan kuin valtioneuvosto päätöksellään säättää.

71 §
Salassapitovelvollisuus

Mitä 1 momentissa säädetään, ei estä 52 §:n 2 momentissa tarkoitettujen tietojen ja asiakirjojen antamista valvontaviranomaiselle ja ympäristöministeriölle eikä tietojen antamista syyttäjä-, poliisi- tai tulliviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi.

72 §
Maksut lupahakemusten ja ilmoitusten käsittelystä

Jätelupaa koskevan hakemuksen käsittelystä perittävästä maksusta säädetään ympäristölupamenettelylaissa. Vastaavasti voidaan periä maksu 8 luvussa tarkoitetun ilmoituksen käsittelystä ja siihen liittyvästä tarkastuksesta.

71 §
Salassapitovelvollisuus

Mitä 1 momentissa säädetään, ei estä 52 §:n 2 momentissa tarkoitettujen tietojen ja asiakirjojen antamista valvontaviranomaiselle, ympäristöministeriölle ja Suomen ympäristökeskukselle eikä tietojen antamista syyttäjä-, poliisi- tai tulliviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi.

72 §
Maksut lupahakemusten ja ilmoitusten käsittelystä

Jätelupaa koskevan hakemuksen käsittelystä perittävästä maksusta säädetään ympäristölupamenettelylaissa. *Maksu voidaan periä myös 8 luvussa tarkoitetun ilmoituksen käsittelystä ja siihen liittyvästä tarkastuksesta sekä 5, 18 tai 26 §:n nojalla annetussa valtioneuvoston päätöksessä tarkoitettujen valtion viranomaisille tehtävien ilmoitusten ja valtion viranomaisille määrääjain toimitettavien seurantatietojen käsittelystä ja siihen liittyvästä tarkastuksesta. Maksun suuruutta määrättäessä noudatetaan, mitä valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädetään.*

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Voimassa oleva laki

Ehdotus

*Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä
lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.*
